

На основу члана 9. и члана 38. став 1 Закона о заштити од пожара („Службени гласник Републике Српске“, број 94/19) и члана 28 Статута Универзитета „Синергија,, Бијељина, Управни одбор је на сједници одржаној дана 01.06.2020. године, донио је:

ПРАВИЛНИК О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о заштити од пожара (у даљем тексту: Правилник) утврђују се организација, потребне мјере и радње у вези са спровођењем и унапређењем заштите од пожара на Универзитету „Синергија“ Бијељина (у даљем тексту: Универзитет).

Члан 2.

- (1) Заштита од пожара обухвата скуп мјера и радњи управне, организационе, материјално-техничке, образовне и пропагандне природе, које се предузимају ради спречавања избијања и ширења пожара, његовог откривања и гашења, те спасавања људи, имовине и животне средине угрожених пожаром.
- (2) Заштита од пожара организује се и спроводи у свим мјестима и на свим објектима и просторијама Универзитета, који су изложени опасностима од избијања и ширења пожара.

Члан 3.

Одредбе овог Правилника обавезују све раднике Универзитета, а посебно раднике који се налазе на руководећим радним мјестима.

Члан 4.

Сви радници Универзитета морају својим радом и дјеловањем дати доказ да поштују правила из домена заштите од пожара, те одредбе овог Правилника.

Члан 5.

Заштита од пожара организује се и спроводи на свим радним мјестима и у свим објектима и просторијама Универзитета, који су изложени опасностима од избијања и ширења пожара.

Члан 6.

Правилником се утврђују и регулишу:

- 1) мјере заштите од пожара,
- 2) задаци и одговорност руководних и одговорних радника у спровођењу заштите од пожара,
- 3) задаци, обавезе и одговорности лица задуженог за спровођење мјера из области заштите од пожара,
- 4) унутрашња контрола и дисциплинска одговорност,
- 5) обука и провјера знања из заштите од пожара свих радника Универзитета,
- 6) план заштите од пожара,
- 7) средства и опрема за гашење пожара,
- 8) евакуација и спашавање људи у случају пожара, и
- 9) дојава пожара и поступак у случају избијања пожара и након гашења пожара.

Члан 7.

У извршавању обавеза из члана 6. овог Правилника Универзитет остварује сарадњу са овлашћеним организацијама које су стручно оспособљене и регистроване за вршење дјелатности заштите од пожара и заштите имовине.

II МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 8.

Мјере заштите од пожара, у смислу овог Правилника, су нарочито:

- 1) избор локације и дислокације објекта, као и избор материјала, уређаја, инсталација и конструкција којим ће се спријечити или свести на најмању мјеру могућности избијања и ширења пожара,
- 2) изградња прилазних путева и пролаза,
- 3) обезбјеђење потребних количина воде и других средстава за гашење пожара,
- 4) избор и одржавање технолошких процеса и уређаја којима се обезбјеђује сигурност од пожара,
- 5) забрана употребе отворене ватре и других извора паљења у објектима и просторијама у којима би због тога могло доћи до пожара,
- 6) начин спашавања људи и материјалних добара,
- 7) постављање уређаја за гашење пожара и спречавање његовог ширења и других уређаја за контролу безбједног обављања процеса рада, и
- 8) одржавање и контрола исправности уређаја и инсталација чија неисправност може утицати на настанак и ширење пожара.

Члан 9.

- (1) Организовање и спровођење заштите од пожара врши се на основу Закона о заштити од пожара и других закона, прописа донесених на основу закона, одредаба овог Правилника, Плана заштите од пожара и Плана евакуације.
- (2) План и Правилник заштите од пожара, као и План евакуације доноси Управни одбор Универзитета.

Члан 10.

- (1) У Плану заштите од пожара утврђује се нарочито: процјена угрожености од пожара, организација заштите од пожара, начин употребе средстава за гашење пожара, систем обавјештавања, поступак у случају пожара, техничка опрема, начин снабдијевања водом, путеви, пролази и прилази, садејство са ватрогасним јединицама, као и друге мјере потребне за успјешно функционисање и унапређивање заштите од пожара и спровођења надзора над извршавањем мјера заштите од пожара.
- (2) Методологија за израду планова за заштиту од пожара, у складу са одредбама става 1. овог члана, утврђује се одлуком коју доноси Влада.
- (3) План евакуације садржи упуство за поступање у случају пожара, истакнуто на видљивом мјесту.

Члан 11.

Приступни путеви до објеката морају стално бити слободни и оспособљени занесметан прилаз ватрогасних возила, опреме и средстава за гашење пожара.

Члан 12.

Сваки простор, посебно грађевински објекат, зависно од којих је материјала грађен, текад је грађен, треба да има посебну стручну анализу потенцијалних опасности од пожара.

Члан 13.

Процес рада мора бити тако организован да предупредује и отклања сваку потенцијалну опасност пожара.

Члан 14.

- (1) Електричне, вентилационе, топоводне, громобранске и друге инсталације и уређаје, као и димоводи морају се поставити односно изводити, користити и одржавати према прописаним техничким нормативима и обавезним стандардима, као и упутствима произвођача о чему мора постојати документација.
- (2) Инсталације и уређаји из претходног става, као и димоводи ложишта могу се употребљавати само ако су исправна и ако су правилно постављена.

Члан 15.

Лако запаљиве материје се могу складиштити и чувати само у техничким подесним просторима.

Члан 16.

Универзитет је дужан да држи у приправности исправне уређаје, алат и опрему за гашење пожара на мјестима која су лако приступачна (подест, ходник, тријем и сл.).

Члан 17.

- (1) Корисници ручних и превозних апарата за гашење почетног пожара обавезни су да обезбједе редовно испитивање апарата према упутству произвођача, односно стандардима, а најмање једном у 6 мјесеци.
- (2) Испитивање апарата из става 1. овог члана, који се налазе у употреби, може вршити привредно друштво и друго правно лице и предузетник, који су регистровани за ту дјелатност, а имају одговарајућу техничку опрему, пословни простор и стручњераднике на основу одобрења које рјешењем даје Министарство у сједишту, на периодод 5 година.
- (3) О извршеним испитивањима и прегледима води се евиденција, која садржи идентификациони број апарата, име радника који врши испитивање и датум испитивања.

Члан 18.

- (1) Ватрогасна опрема и средства за гашење пожара, која морају увијек бити у исправном стању, могу се користити само ако одговарају прописаним стандардима.
- (2) Дијелове ватрогасне опреме и средстава која се по природи брже троше (гумене цијеви, млазнице, осигурачи и сл.) треба имати у довољној количини у приручном магацину (лако доступном простору).

Члан 19.

Направе за ложење ватре, те уређаји за гријање (пећи, штедњаци, гријалице), ако се користе у пословном простору, морају бити постављени на подлогу од ватросталног материјала, те на простору гдје нема потенцијалне опасности да се загријавањем околних предмета изазове пожар.

Члан 20.

Све направе и уређаји из претходног члана, након завршетка радног времена морају се очистити и искључити из извора енергије.

Члан 21.

У административним просторијама морају се примјењивати сљедеће мјере заштите од пожара:

- 1) на телефонској централи и код телефона директно спојених на градску мрежу поставити таблицу са бројем телефона ватрогасне бригаде, Министарства унутрашњих послова и службе хитне помоћи;
- 2) ходници се морају одржавати слободни и незакрчени да би у сваком моменту пролаз људи био несметан;
- 3) забрањено је уношење лакозапаљивог материјала;
- 4) чишћење подова и других предмета не смије се вршити лако запаљивим течностима (бензин, разређивач и сл.), већ само водом и прикладним незапаљивим препаратима;
- 5) забрањено је одбацивање горућих опушака цигарета или шибица, као и других упаљивих предмета у корпе за смеће или папир;
- 6) забрањена је употреба било каквих електричних решоа, те пећи и гријалица са отвореним спиралама;
- 7) након завршетка радног времена обезбиједити изношење отпадног материјала и смећа из просторија, као и искључивање струје.

III ЗАДАЦИ И ОДГОВОРНОСТИ У СПРОВОЂЕЊУ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

1. Управни одбор Универзитета

Члан 22.

Управни одбор у области заштите од пожара врши сљедеће послове:

- 1) доноси Правилник о заштити од пожара,
- 2) доноси План заштите од пожара,
- 3) доноси План евакуације,
- 4) организује службу заштите од пожара са одговарајућим бројем запослених, ради вршења сталног дежурства,
- 5) доноси одлуке о обезбјеђењу финансијских средстава за спровођење и унапријеђивање заштите од пожара,
- 6) врши и друге задатке од интереса за унапријеђивање и побољшање заштите од пожара.

2. Ректор Универзитета

Члан 23.

Ректор Универзитета у области заштите од пожара има сљедеће задатке и одговорности:

- 1) стара се благовремено о доношењу Плана о заштити од пожара, као и других аката у овој области;
- 2) стара се о благовременој и прописаној набавци средстава и опреме за гашење пожара и њиховој редовној контроли;
- 3) прати и процјењује стање заштите од пожара, води прописане евиденције и документацију и припрема извјештаје и приједлоге за отклањање опасности од избијања пожара;
- 4) у сарадњи са другим службама, припрема мјере заштите од пожара, приједлог финансијског дијела годишњег плана набавке опреме и средстава за гашење пожара, образовање радника, и др;
- 5) упозорава одговорног руководиоца на потребу забране кориштења уређаја, машина и инсталација и просторија док се не отклони непосредна опасност од пожара и експлозије;
- 6) одређује да се уклоне разни предмети, уређаји и инсталације које представљају препреку за ефикасно гашење пожара кад је њихово држање и одлагање на одређеним мјестима забрањено;
- 7) организује обуку и провјеру знања радника из заштите од пожара сваке године;
- 8) разматра извјештаје инспекцијских органа и организује спровођење њихових рјешења и налога;
- 9) против радника који изврше повреду радних обавеза због чињења недозвољених или нечињења обавезних прописаних радњи овим Правилником, подноси захтјев за покретање поступака пред дисциплинском комисијом.

IV ЗАДАЦИ И ОДГОВОРНОСТИ ЛИЦА ЗАДУЖЕНОГ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ МЈЕРА ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 24.

Одговорности лица задуженог за спровођење мјера из области заштите од пожара су:

- 1) организује рад у служби заштите од пожара у спровођењу мјера из области заштите од пожара,
- 2) доноси радна упутства која морају садржавати мјере заштите од пожара за све чланице гдје постоји опасност од пожара,
- 3) уз ближу разраду обавеза према радном упутству и другим прописима сваког појединог радника у погледу контроле и спровођења прописа из области заштите од пожара,

- 4) организује дјелокруг рада и овлашћење лица запослених и распоређених у служби заштите од пожара,
- 5) начин вршења унутрашње контроле спровођења заштите од пожара, те дужности, одговорности и овлашћења радника службе заштите од пожара који ту контролу непосредно врше,
- 6) поступак и начин упознавања радника приликом ступања на рад или распоређивања на друго радно мјесто са опасностима од пожара везаним за то радно мјесто, као и начин обучавања радника у руковању средствима и опремом за гашење пожара,
- 7) просторије, просторе и мјеста на којима се не смије производити, користити или преносити отворена ватра,
- 8) врста и количина опреме и средстава за гашење пожара, распоред опреме и средстава, као и вријеме повременог испитивања њихове исправности,
- 9) задатке и одговорности руководећих радника у вези са спровођењем заштите од пожара,
- 10) одговорност радника због непридржавања прописаних мјера заштите од пожара,
- 11) дужности и понашање радника у случају избијања пожара,
- 12) начин сарадње са осталим службама које раде на унапређењу заштите од пожара, техничком службом заштите на раду, цивилном заштитом и овлашћеним предузећима и другим правним лицима.

V ОБУКА И ПРОВЈЕРА ЗНАЊА РАДНИКА ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 25.

Под обуком у смислу овог Правилника сматра се организовање и спровођење активности путем којих радници стичу знање и искуство за заштиту од пожара, као и вјештину гашења пожара.

Члан 26.

Обука радника спроводи се у сљедећим случајевима:

- 1) при ступању радника на рад;
- 2) код распореда радника на друго радно мјесто, ако се у односу на његово досадашње радно мјесто разликују мјере заштите од пожара;
- 3) у току рада радника;
- 4) у оквиру програма стручног оспособљавања радника.

Члан 27.

Програм обуке радника из области заштите од пожара обухвата стицање теоретског и практичног знања и то:

- 1) општим опасностима од пожара на објектима;
- 2) општим и специфичним опасностима од пожара везаним уз поједина радна мјеста;
- 3) мјерама и нормативима заштите од пожара по важећим прописима који се примјењују при извршавању послова и радних задатака;
- 4) садржају Правилника о заштити од пожара и Плану заштите од пожара;
- 5) руковању средствима и опремом за заштиту од пожара;
- 6) правима, дужностима и одговорностима радника у спровођењу заштите од пожара;
- 7) дужностима и начину понашања радника у случају избијања пожара.

- 8) правима, дужностима и одговорностима радника у спровођењу заштите од пожара;
- 9) дужностима и начину понашања радника у случају избијања пожара.

Члан 28.

- (1) После завршене обуке из заштите од пожара мора се провести поступак провјере оспособљености радника из области заштите од пожара, из теоретског и практичног дијела наставе.
- (2) Универзитет је обавезан да најмање једном у три године врши провјеру знањарадника из претходног става, о чему мора постојати одговарајућа документација.

Члан 29.

- (1) Радник који не задовољи при провјери знања дужан је да накнадно савлада наставне програме предвиђене програмом обуке и образовања.
- (2) Универзитет је дужан да организује поновну провјеру знања у року који не може бити краћи од 15 дана нити дужи од 45 дана од дана извршене претходне провјере.
- (3) Ако радник не задовољи и код поновне провјере знања, сматра се да не испуњава услове за наставак рада на пословима и радним задацима.

Члан 30.

О проведеној обуци и образовању води се одговарајућа евиденција и документација.

VI ПЛАН И ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ ИЗБИЈАЊА ПОЖАРА И НАКОН ГАШЕЊА ПОЖАРА

Члан 31.

- (1) Средства за дојаву пожара су: телефони и осматрање.
- (2) Уз сваки постављени телефон требају се поставити таблице са трајно обиљеженим бројевима телефона:
  - ватрогасне бригаде 123
  - МУП-а 122
  - хитне медицинске помоћи 124
- (3) Радник који први примјети пожар дужан је да приступи гашењу истог расположивим средствима.
- (4) Када радник примјети да не може сам угасити пожар, обавезан је позвати у помоћ раднике са најближег мјеста рада, и без одлагања о појави пожара извјестити најближег руководног радника, односно извршити дојаву пожара преко најближег телефона или лично.

- (5) Акцијом гашења пожара и спашавања људи и материјалних добара, до доласка позване ватрогасне јединице у помоћ, руководи непосредни руководилац који се затекао на мјесту избијања пожара.

Члан 32.

Након гашења пожара руководилац акције гашења пожара предузима сљедеће мјере:

- 1) на мјесту пожара осигурава дежурство у времену потребном за спријечавање поновног избијања пожара са згаришта;
- 2) ако је пожар угашен у току ноћи, дежурство треба да траје све до почетка радног времена;
- 3) дежурни на мјесту пожара треба да су опремљени потребном ватрогасном опремом и средствима за гашење пожара;
- 4) предузима све мјере да се сачувају трагови извора и узрока пожара

VII СРЕДСТВА И ОПРЕМА ЗА ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

Члан 33.

- (1) У сврху гашења пожара на располагању су ручни апарати за почетно гашење пожара и унутрашња и вањска хидрантска мрежа.
- (2) Број и тип ватрогасних апарата и друге опреме и уређаја за гашење пожара као и њихов распоред, одређује се према пожарним опасностима у радним просторијама и објектима, а утврђени су у Плану заштите од пожара.

Члан 34.

Ради што бољег кориштења апарата за почетно гашење пожара, потребно је придржавати се сљедећих правила;

- 1) ватрогасни апарати морају бити постављени на означеним приступачним мјестима, на висини од највише 1,5 метара од пода;
- 2) на сваком апарату за почетно гашење пожара мора бити постављена контролна таблица са подацима о пуњењу и контроли и потписом овлашћеног лица које је вршило контролу и пуњење;
- 3) увијек гасити жариште пожара, а не пламен, а гашење започињати са једног краја пожара према другом крају унакрсно и то низ вјетар;
- 4) код гашења високих предмета гаси се одоздо према горе у узлазној линији;
- 5) ручни апарати се морају употребљавати одмах по избијању пожара;
- 6) пожар треба локализовати са два или више апарата истовремено;
- 7) пожари на електроинсталацијама и уређајима не смију се гасити апаратима са водом и хемијском пјеном него искључиво са апаратима са сухим прахом;
- 8) пожар запаљивих течности најефикасније је гасити апаратима са хемијском пјеном.

Члан 35.

- (1) Апарати за почетно гашење пожара требају се повремено контролисати, најмање једном у шест мјесеци.
- (2) Потребно је извршити испитивање апарата, према важећим прописима и упутству произвођача, од стране овлашћених стручних организација.

Члан 36.

У сврху правилног кориштења хидраната потребно је придржавати се сљедећих правила:

- 1) сви хидранти требају бити обиљежени ознаком „Н“;
- 2) подземни хидранти требају бити осигурани поклопцем, а зидни одговарајућим ормарима;
- 3) сваки зидни хидрант треба бити комплетиран са 1 до 2 катура ватрогасних цријева дужине 15 метара промјера 52 мм и млазницом;
- 4) приступ хидрантима треба бити стално слободан и незакрчен;
- 5) хидрантска мрежа са хидрантским прикључком и припадајућим уређајима и арматуром се треба испитивати и контролисати сваких 12 мјесеци.

Члан 37.

- (1) Систем за дојаву пожара, средства и опрема за гашење пожара морају увијек бити у исправном стању, те је неопходно обезбиједити њихово редовно испитивање према упутствима произвођача, односно прописаним стандардима.
- (2) Ватрогасни апарати морају имати контролне картоне са свим подацима: врста и тип апарата, фабрички број, датум контроле, потпис лица које је вршило пуњење и контролу, печат организације која је вршила пуњење и контролу.

VIII ЕВАКУАЦИЈА И СПАШАВАЊЕ ЉУДИ И ИМОВИНЕ У СЛУЧАЈУ ИЗБИЈАЊА ПОЖАРА

Члан 38.

- (1) У свим објектима, на свим спратовима, потребно је поставити план евакуације са упуством за поступање у случају пожара и исти истакнути на видљиво мјесто.
- (2) У случају избијања пожара, потребно је приступити евакуацији и спашавању људи из угроженог простора.
- (3) Евакуација људи се врши путевима евакуације и спашавања - ходници, излази, степенице, пожарни пут и слично, који су претходно означени као погодни за евакуацију.
- (4) За свентуално повријеђена лица треба организовати пребацивање до најближе амбуланте или станице хитне помоћи.

IX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39.

Сваки радник Универзитета је дужан да се придржава мјера противпожарне заштите и физичке заштите имовине Универзитета.

Члан 40.

Радници Универзитета, уколико се не придржавају правила из претходног члана, чине тежу повреду својих радних обавеза, по ком основу Универзитет може, зависно од тежине преступа, изрећи адекватну санкцију.

Члан 41.

Са основама противпожарне заштите и физичког обезбјеђења имовине Универзитета морају бити упознати сви радници Универзитета.

Члан 42.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на веб страници Универзитета Синергија.

